

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ – ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών με τίτλο: «Πλαίσιο ρύθμισης οφειλών και άλλες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις, προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό και άλλες διατάξεις για τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας»

ΘΕΜΑ: «Αναμεταβίβαση από το ΤΑΙΠΕΔ στο ελληνικό Δημόσιο 108.430.304 μετοχών της ανώνυμης εταιρείας «Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.», ποσοστού 35,477% του μετοχικού κεφαλαίου».

Α. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Με το άρθρο πρώτο του ν. 87/1975 (Α' 152) ιδρύθηκε ανώνυμη εταιρεία υπό την επωνυμία «Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου Α.Ε.» και εγκρίθηκε το καταστατικό της. Σύμφωνα με αυτό, η εταιρεία λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος και σκοπό έχει την ανάπτυξη της Βιομηχανίας του πετρελαίου σε όλες τις φάσεις αυτής. Με ρητή διάταξη (άρθρο 7) του ανωτέρω νόμου απαγορεύτηκε ρητώς η διάθεση των μετοχών της σε τρίτους: **«Εν όψει του δημοσίου συμφέροντος, του εξυπηρετούμενου υπό της Εταιρείας και της ζωτικής αυτού σημασίας διά την Πολιτείαν και την εθνικήν οικονομίαν, απαγορεύεται η διάθεσις μετοχών της Εταιρείας εις τρίτους. Η αυτή απαγόρευσις ισχύει και προκειμένου περί των ανηκουσών εις την ΔΕΠ μετοχών ή εταιρικών μεριδίων Εταιρειών εις ας η ΔΕΠ μετέχει ως πλειοψηφία.»**

Η εταιρεία αυτή, όπως αναδιοργανώθηκε με τις διατάξεις του ν. 2593/1998 (Α' 59), μετονομάστηκε σε «Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.» και είχε ως σκοπό την «άσκηση εμπορικής, βιομηχανικής και ερευνητικής δραστηριότητας σχετικά με τους υδρογονάνθρακες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό» (άρθρο 4 του Καταστατικού της εταιρείας, που περιελήφθη στο άρθρο πρώτο παρ. 3 του ν. 2593/1998). Με το **άρθρο 8** του ίδιου νόμου προβλέφθηκε το ποσοστό συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στο 35% τουλάχιστον: **«Σε οποιαδήποτε περίπτωση η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στο εκάστοτε μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας δεν μπορεί να είναι κατώτερη του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) των μετά ψήφου μετοχών της Εταιρείας μετά την κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.»**

Ωστόσο, με την παράγραφο 5β άρθρου 1 της από 7.9.2012 ΠΝΠ (Α'175), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο Ν.4092/2012 (Α 220), καταργήθηκε η αμέσως παραπάνω διάταξη, ορίζοντας ότι: «Το άρθρο 8 του καταστατικού της ανώνυμης εταιρείας “Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.”, όπως αυτό συμπεριλαμβάνεται στην παράγραφο 3 του άρθρου πρώτου του νόμου 2593/1998, καταργείται. Μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος,

η ανωτέρω εταιρεία υποχρεούται, με σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων αυτής, να προσαρμόσει το καταστατικό της στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου».

Στο μεταξύ, η ανώνυμη εταιρεία «Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.» υπήχθη στο «Πρόγραμμα Αποκρατικοποιήσεων 2011-2015» του ν. 3985/2011 «Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (Α' 151), στην αιτιολογική έκθεση του οποίου αναφέρονται τα εξής: «Τα ΕΛΠΕ έχουν στην ιδιοκτησία τους και λειτουργούν 3 διυλιστήρια στην Ελλάδα και κατέχουν δεσπόζουσα θέση στη νοτιοανατολική Μεσόγειο στον ενεργειακό τομέα. Η διύλιση αποτελεί την κύρια απασχόληση του Ομίλου και τα 3 διυλιστήρια αντιπροσωπεύουν το 76% της δυναμικότητας διύλισης αργού πετρελαίου στη χώρα. Η εταιρία είναι εισηγμένη στο ΧΑ και το Δημόσιο κατέχει το 35,5% του μετοχικού της κεφαλαίου. Μειοψηφική συμμετοχή ανερχόμενη σε 41,3% ανήκει στην Pan-European Oil and Industrial Holdings SA. Το Δημόσιο προτίθεται να μεταβιβάσει το μετοχικό του ποσοστό στην εταιρεία εντός του 1ου τριμήνου του 2012. Η μεταβίβαση μετοχών δεν θα θίγει τα στρατηγικά αποθέματα ασφαλείας της χώρας.».

Ακολούθως, η διυπουργική Επιτροπή Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (ΔΕΑΑ), η οποία είχε ιδρυθεί με το άρθρο 3 του ν. 3049/2002 «Αποκρατικοποίηση επιχειρήσεων του Δημοσίου και άλλες διατάξεις» (Α' 212/10.9.2002) εξέδωσε την υπ' αριθ. 206/25.4.2012 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 1363/26.4.2012), με την οποία μεταβιβάζονται, μεταξύ άλλων, από το ελληνικό Δημόσιο στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) Α.Ε.», χωρίς αντάλλαγμα, 108.430.304 μετοχές της ανώνυμης εταιρείας «Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.» που αντιστοιχούν σε ποσοστό 35,477% του μετοχικού κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 4 και 5 του ν. 3986/2011 (Α' 152), με σκοπό την περαιτέρω διάθεσή τους σε επενδυτές. Σημειώνεται ότι με την παρ. 7 του άρθρου 2 του ίδιου ως άνω νόμου απαγορεύεται η αναμεταβίβαση στο Δημόσιο των περιουσιακών δικαιωμάτων που περιήλθαν στο ΤΑΙΠΕΔ για οποιονδήποτε λόγο.

Με τον τρόπο αυτόν, απωλέσθηκε ο δημόσιος χαρακτήρας της ΕΛΠΕ ΑΕ και το Δημόσιο αποξενώθηκε από την περιουσία του, η οποία όμως εξυπηρετούσε την υλοποίηση δημόσιων σκοπών στο πλαίσιο του κοινωνικού κράτους, ως όφειλε. Η (πλήρης μάλιστα) ιδιωτικοποίηση της εταιρείας συνεπάγεται την εγκατάλειψη της εξυπηρέτησης των δημόσιων σκοπών και την αντικατάστασή τους με τον ένα και μοναδικό σκοπό που υπαγορεύει η λογική της αγοράς, αυτόν της μέγιστης δυνατής κερδοφορίας. Εξάλλου, σύμφωνα με πάγια κρίση του ΣτΕ, «από τις διατάξεις των άρθρων 23 παρ. 2, 29 παρ. 3 και 106 παρ. 3 του Συντάγματος συνάγεται ότι οι δημόσιες

επιχειρήσεις που παρέχουν αγαθά ζωτικής σημασίας για το κοινωνικό σύνολο, όπως είναι ιδίως η ύδρευση, η ενέργεια και οι επικοινωνίες, ασκούν πράγματι δημόσια υπηρεσία. Διότι, ασχέτως του ιδιωτικού προσώπιδου των (σ.σ. νομική προσωπικότητα Α.Ε.) οι επιχειρήσεις αυτές επιδιώκουν τον δημόσιο σκοπό της διασφάλισης στο κοινωνικό σύνολο εκείνων των ζωτικών αγαθών, χωρίς τα οποία δεν υφίστανται οι ομαλοί όροι για την κατά τα σύγχρονα κριτήρια αξιοπρεπή διαβίωση του ανθρώπου και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του, που εγγυώνται τα άρθρα 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1 του Συντάγματος.[...] Λόγω του κατά τα ανωτέρω δημοσίου σκοπού τους, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει πάντοτε να λειτουργούν υπό τη νομική εγγύηση και εποπτεία του Κράτους, ούτως ώστε να παρέχουν συνεχώς προς το κοινωνικό σύνολο καλής ποιότητας αγαθά και υπηρεσίες» (βλ. ενδεικτικά 158 και 159/1992 ΣΤΕ).

Πολλώ δε μάλλον που στην παρούσα συγκυρία, λόγοι ενεργειακής όσο και εθνικής ασφαλείας, αλλά και εργασιακοί λόγοι εκ τρίτου, υποδεικνύουν ότι η πολιτική της ιδιωτικοποίησης του μετοχικού κεφαλαίου του Δημοσίου ήταν εσφαλμένη και συνεπώς η αναμεταβίβασή του από το ΤΑΙΠΕΔ στο Δημόσιο κρίνεται απολύτως αναγκαία για λόγους υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος. Ειδικότερα:

Οι εξελίξεις των τελευταίων ετών, με αποκορύφωμα τη διεθνή ενεργειακή κρίση αλλά και την έντονη ανησυχία που προξενείται πλέον στην περιοχή μας από τον πόλεμο στην Ουκρανία και την επιθετική στάση της Τουρκίας, επιβεβαιώνουν την αδήριτη ανάγκη για τη διαφύλαξη του δημοσίου χαρακτήρα των Ελληνικών Πετρελαίων, ήδη Ελληνικά Πετρέλαια Συμμετοχών Α.Ε.

Εξάλλου, η διαχείριση των μετοχών, που προκατείχε το Δημόσιο, από το ΤΑΙΠΕΔ αποδεικνύεται επικίνδυνη τόσο για το δημόσιο συμφέρον όσο και για τα συμφέροντα των εργαζομένων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι: α) Το έτος 2018 το ΤΑΙΠΕΔ προχώρησε σε προκήρυξη διαγωνιστικής διαδικασίας, για την πώληση ποσοστού 50,1% του μετοχικού κεφαλαίου των ΕΛΠΕ, διαδικασία η οποία ήταν εξόχως προβληματική, αντίθετη προς το εθνικό και το δημόσιο συμφέρον και, εν τέλει, δεν προχώρησε μετά και από σημαντικές νομικές ενέργειες του Σωματείου των εργαζομένων στα ΕΛΠΕ (Πανελλήνιο Σωματείο Εργαζομένων στα Ελληνικά Πετρέλαια) και β) Το έτος 2021, υπήρξε νέα πρωτοβουλία από το ΤΑΙΠΕΔ, για την τροποποίηση του καταστατικού των ΕΛΠΕ σε σχέση και με τον εταιρικό τους μετασχηματισμό, στην οποία - στην αρχική της μορφή- περιλαμβανόταν πρόβλεψη για μη ορισμό μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των ΕΛΠΕ (Ελληνικά Πετρέλαια Συμμετοχών Α.Ε. πλέον) από το ελληνικό Δημόσιο. Μετά από σημαντικές θεσμικές και νομικές

ενέργειες του Σωματείου, υπήρξε αναδίπλωση από πλευράς ΤΑΙΠΕΔ, με την υποβολή εναλλακτικής πρότασης στη Γενική Συνέλευση των ΕΛΠΕ, ούτως ώστε να παραμείνει ο ορισμός μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από το Ελληνικό Δημόσιο. Πράγματι, θα ήταν αδιανόητο και ιδιαιτέρως προβληματικό το να μην έχει καν εκπροσώπηση το Δημόσιο στη Διοίκηση των ΕΛΠΕ, όπως αρχικώς εισηγείτο το ΤΑΙΠΕΔ.

Τα παραπάνω περιστατικά αποτελούν λίγες από τις πολλές αποδείξεις ότι δεν μπορεί πλέον και δεν πρέπει οι μετοχές του Δημοσίου στα ΕΛΠΕ να παραμένουν στο ΤΑΙΠΕΔ προς πώληση. Άλλωστε, εξέλιπταν ήδη οι συνθήκες κρίσης και οι πιεστικές περιστάσεις υπό τις οποίες μεταβιβάστηκαν τα πολύτιμα αυτά περιουσιακά στοιχεία αλλά και εργαλεία εθνικής ενεργειακής πολιτικής και πολιτικής εθνικής ασφάλειας προς το ΤΑΙΠΕΔ για να πωληθούν, επομένως δεν συντρέχει πλέον λόγος να παραμένουν εκεί.

Η διεθνής συγκυρία εξάλλου καθιστά επιτακτική την ανάγκη υλοποίησης εθνικής στρατηγικής στον τομέα της ενέργειας, κάτι το οποίο συμπεριλαμβάνει και τον δημόσιο έλεγχο των ΕΛΠΕ. Εξάλλου, η πλήρης ιδιωτικοποίηση της εταιρείας προσκρούει ευθέως στις συνταγματικές διατάξεις περί κοινωνικού κράτους, το οποίο ενεργεί κυρίως μέσω της δημόσιας διοίκησης χάριν του δημοσίου συμφέροντος (άρθρο 25 παρ. 1,26 και 106 του Συντάγματος).

Συνεπώς, η αποδέσμευση των μετοχών των ΕΛΠΕ από το ΤΑΙΠΕΔ και η αναμεταβίβασή τους στο ελληνικό Δημόσιο αποτελεί πλέον επιτακτική και επείγουσα ανάγκη, εθνικής σημασίας και πρέπει άμεσα η Πολιτεία να προχωρήσει σε αυτή, με νομοθετική ρύθμιση, ως ένα πρώτο βήμα μέχρι την πλήρη επανάκτηση κρατικού ελέγχου στην άσκηση της ενεργειακής πολιτικής.

Με την παρούσα, προτείνονται δύο διατάξεις για την αναμεταβίβαση του μετοχικού κεφαλαίου από το ΤΑΙΠΕΔ προς το Δημόσιο:

Με την πρώτη καταργείται η παρ. 7 του άρθρου 2 με την οποία προβλέπεται ρητώς ότι: *«7. Το πράγμα ή το δικαίωμα που μεταβιβάστηκε ή παραχωρήθηκε στο Ταμείο, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, δεν μπορεί να αναμεταβιβαστεί στον προηγούμενο κύριο ή δικαιούχο, καθ' οιονδήποτε τρόπο»*, προκειμένου να μην απαγορεύεται πλέον από ειδική διάταξη η αναμεταβίβαση. Εξάλλου, η παραπάνω απόλυτη πρόβλεψη είναι προδήλως καταχρηστική, δεν λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα του δημοσίου και το γενικό συμφέρον και μαρτυρά τις εκβιαστικές συνθήκες υπό τις οποίες το Δημόσιο απώλεσε πολύτιμα στοιχεία και δικαιώματα επί της περιουσίας του, υπό το πρόσχημα του δημοσίου χρέους.

Με τη δεύτερη καταργείται η παράγραφος 5β άρθρου 1 της από 7.9.2012 ΠΝΠ (Α'175), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο Ν.4092/2012

(Α 220) και η οποία καταργούσε, όπως προεκτέθηκε, το άρθρο 8 του ν. 2593/1998, με το οποίο προβλεπόταν η σε κάθε περίπτωση συμμετοχή του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας κατά ποσοστό 35%. Με τον τρόπο αυτό, επανέρχεται και ισχύει το ανωτέρω άρθρο 8, ήτοι ότι: **«Σε οποιαδήποτε περίπτωση η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στο εκάστοτε μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας δεν μπορεί να είναι κατώτερη του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) των μετά ψήφου μετοχών της Εταιρείας μετά την κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου»**. Ταυτόχρονα, προβλέπεται η κατάργηση κάθε αντίθετης διάταξης, απόφασης, σύμβασης ή διοικητικής πράξης, καταργουμένης έτσι και της υπ' αριθ. 206/25.4.2012 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1363/26.4.2012), με την οποία μεταβιβάστηκαν, μεταξύ άλλων, από το Ελληνικό Δημόσιο στην ΤΑΙΠΕΔ Α.Ε., χωρίς αντάλλαγμα, 108.430.304 μετοχές της ανώνυμης εταιρείας «Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.» που αντιστοιχούν σε ποσοστό 35,477% του μετοχικού κεφαλαίου.

Σημειώνεται τέλος ότι οι εδώ προτεινόμενες διατάξεις, που αφορούν στην επανακρατικοποίηση ποσοστού 35,5% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «Ελληνικά Πετρέλαια Συμμετοχών Α.Ε.», αποτελούν την απαρχή μιας ολοκληρωμένης πρότασης για την υπαγωγή της εταιρείας υπό κρατικό έλεγχο από κοινού με τα σωματεία των εργαζομένων, στην κατεύθυνση ενός διαφορετικού οικονομικού-αναπτυξιακού υποδείγματος, που θα εξυπηρετεί πράγματι το δημόσιο συμφέρον, τα συμφέροντα των εργαζομένων και της κοινωνίας.

Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

I. Η παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011 (Α' 152) καταργείται.

II. Η παράγραφος 5β άρθρου 1 της από 7.9.2012 ΠΝΠ (Α'175), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο Ν.4092/2012 (Α 220) καταργείται. Από έναρξης ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε αντίθετη με την παρούσα διάταξη νόμου, υπουργική απόφαση, σύμβαση και κάθε είδους διοικητική πράξη.

Αθήνα, 23/03/2023

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Γιάνης Βαρουφάκης

Μαρία Απατζίδα

Κρίτων Αρσένης

Κλέων Γρηγοριάδης

Γιώργος Λογιάδης

Σοφία Σακοράφα